

៧៥- យាត្រាគ្រងព្រះវ័ជ្ជ
 លបលាកដើរតាមទៅ
 ដើរដល់ដើមព្រះវ័ជ្ជ
 ក្រុងគ្រុឌរាជបក្ស
 ជាស្រមើលទំនា
 ស្ទុះហោះហើរពុំផ្សង
 ក្រុងគ្រុឌពុំដឹងខ្លួន
 ឃ្នាតតែហៀវហោះខ្ចី
 ដល់ស្រេចគ្រុឌគិតគន់
 ហើយចរចូលទៅក្នុង
 ៨០- បក្សសោតស្នេហ៍ស្នាល
 សេពសុខសោតនិព្រា

គន្លឹះវ័ជ្ជសំដៅ
 មើលដំណើរនៃគ្រុឌ ។
 ប្រែប្រាណវ័លវីនជា
 គន្លឹះសោតនិម្មិតអង្គ ។
 រោមគ្រុឌបូជន៍
 សំដៅដល់ដើមសិម្ពលី ។
 គន្លឹះពួនលើឥន្ទ្រិយ
 លុះមណ្ឌលមន្ទីរស្ថាន ។
 ស្រាយនូវមន្តចង់ទារុន
 តែវកាតិស្រីសោភា ។
 នាងគ្រុឌលនឹងគ្រុឌ
 ទាំងពីរពិតគង់ពល ។

បទកាកគតិ

១០៣- បទកាកគតិ រឿងរឿងរឿង សែនសុរិយោយល់

បំព្រាងស្វាងជ្រះ ស្រឡះមណ្ឌល គ្រុឌនឹងនិម្មល
 ភើនព័បខ្ញុំ ។
 សំណេះសំណាល ក្រុងគ្រុឌគ្រុឌ លានាងទុក្ខម
 នឹងចរចេញទៅ រកនូវអស់ចំណី នៅព្រៃក្នុង
 ព្រឹក្សាស្រះស្រី ។
 ១០៥- គ្រុឌលានាងនាថ ចំរចេញដល់ទារ សេកមន្តជាប់ខ្ចី
 ចង់ទារស្រេចហោះ ផ្ទេកផ្ទោះនក ដួចដល់ទួលទី
 ព្រៃព្រះហេមពាន្ត ។
 កាលក្រោយគ្រុឌទៅ គន្លឹះនោះនៅ ឯក្រោយប្រែប្រាណ
 ជាគន្លឹញ នាងកាកគតិ យល់គន្លឹះរាន-
 រករសមកដល់ ។
 នាងនឹកថែថា នេះសមព្រះមហា- ក្សត្រក្សន្តរ័ត្នផ្កីផ្កល់
 ប្រើមករកអញ គួរអញធ្វើកល ឲ្យគន្លឹះយល់
 ជាអញព្រយចិត្ត ។

គិតស្របនាងថា ទុះទុក្ខជា ថ្ងៃនេះពេកក្តាត់
ជួបបងគន្លង ប្អូនគ្រាន់ស្បើយចិត្ត បងអើយចក្រវត្ត
ម៉្លោះទុកកន្លង ។

បងអើយបងស្វះ បងស្វែងរូករះ រូសរកប្អូនហោង
បងមកឯងឬ រស្មីចម្រើប្រាណបង បងដឹងទំនង
ឬគេប្រាប់ប្រាយ ។

១១០- គន្លងឆ្លើយថា ខ្ញុំបាទលីលា សួរមកពីនាយ
មិនមានគេដឹង ដំណឹងសព្វសាយ ខ្ញុំនិម្មិតកាយ

ជ្រែកពេមគ្រុឌា ។

ឯមហាក្សត្រថ្ងៃ ពុំព្រួយព្រះទ័យ នឹងអ្នកខណ្ឌ
ខ្ញុំបាទអាណិត មានចិត្តមេត្តា ខែងទំយាត្រា
មកមិនគិតក្រែង ។

ជាហេតុបុណ្យខ្ញុំ- បាទបាទសូមសម អំពីព្រឹទ្ធព្រាង
នាំមកពីបោះ ប្រទះអ្នកឯង អរណា ស្រីតថ្ងៃង
អ័កបើប្តឹងបាទ ។

នាងស្តាប់ពាក្យកៀស ពាក្យកលបញ្ជីស បញ្ចូលចង់ប្រាណ
ថាចាសអរហោង ដោយបងគិតធូរ រសមបុណ្យបុរាណ
មែនពិតកន្លង ។

បាទបងឯងកូរ គ្រាន់បាទជាផ្លូវ តាំងកាច់ទំនង
ទៅទូលក្សត្រា ដោយនាហេតុផល សមអរនឹងបង
នឹងបាទគុណគាប់ ។

១១៥- នាងធ្វើជាស្មោះ គន្លងព្យាបោះ វែកឆ្លើយឆាប់
សង្វិតតាមមក រូសរកស្ទើរស្លាប់ ស្រាប់តែក្រឡាប់
គ្មានគុណសោះសា ។

សង្ឃឹមបាទដល់ នឹងបាទដូចកល ដូចចិត្តប្រាថ្នា
ឥឡូវអ្នកចេះ វិលវេះរាំងថា ឲ្យមហាក្សត្រា
សងគុណឯនាយ ។

ឯអ្នកបុណ្យស្តួល ទៀងទៅយល់ គុណគេខ្វល់ខ្វាយ
សង្វិតតាមដិត ពុំគិតក្រងាយ គួរអ្នកទៅកាយ
ដឹងគុណតិបកំ ។

នាងស្តាប់ពាក្យកើច ទុនអស់សំណើច សំណោះថ្ងៃថង់ថា

ឧបបួនស្រី មានអ្វីថ្ងៃថា ឲ្យតាប់គួរជា

គន្លឹះបង្ហា ។

គន្លឹះ ឆ្ងាយធ្វើត ឆ្ងាយភ្ងាស់ទៅទៀត អុញនៃមើលហ្នំ⁺

តែធនធានគ្មាន គង់មានទ្រព្យល្អ អ្នកពុំទឹកកក

ឲ្យឯងពុំថា ។

១២០-ទើបនាងឆ្ងាយថ្កាន បងអើយបួនមាន តែខ្លួនទេណា⁺

នឹងនៅជាខ្ញុំ ក្រែងពុំប្រាថ្នា ហេតុនោះបានជា

បួនថាពុំមាន ។

គន្លឹះសើចសង ញញឹមឆ្ងាយស្នង ថាបាទសូមទាន

តែគ្រង់ណោះឯង គិតក្រែងបើបាន អរលើសធនធាន

អ្វីៗ ជាម្តង ។

នាងធ្វើជាស្មោះ ថាបើប៉ុណ្ណោះ បានទេណា⁺បង

បួនខ្លាចបងចង់- បានគ្រង់ទ្រព្យផង នោះនឹងរកសង់

គុណតាមក្រក្រី ។

គន្លឹះព្រះ ព្រួចចិត្តចាប់បោះ ចង់ចាប់មេត្រី

ទិតខាងចូលជិត នៃបនិក្សកាយ ឧបអង្គតាក

មិចមួលថើបថៃ ។

នាងព្រួចព្រើសចិត្ត ចង់ចាប់ប្រគិតទុ គឺមានប៉ុន្តែ

ការកេរ្តិ៍ខ្លាសស្រី ថាយមើលនៃ អញពុំស្មោះស្មាញ

ប្រសុំដូច្នោះ ។

១២៥-អញស្មានជាស្មោះ ថាទៅប៉ុណ្ណោះ ស្រាប់តែវិលវេះ

ប្រលោមប្រលែង អញឯងអញនេះ ហ៊ានហួសម្តួចម្ល៉េះ

អញពុំដែលយល់ ។

មាត់តែដដែល ប្រកួតប្រកែក ដោយមាយាកល

ឯប្រាណាប្រសុព្រម ល្អកល្មមមណ្ឌល ពុំគិតអំពល់

អំពើក្រែងក្រ ។

គន្លឹះអាក្តាត យល់នាងចូលចិត្ត ប្រែប្រាណាប្រមប្រ

លោមល្អិតកាតិ មេត្រីត្រេកត្រ- កងកាយបីប-

បោសបានថើបថៃ ។

ករកៀកកាន់ថន(១)	នាវៃបបាប-	ន្ទំទឹមមូលមេ
ថនធម្មត្រកត្រ-	អាណត្តិស្និទ្ធស្ន-	ហារហើយឥតឯ
	មោះមានសង្កា ។	
គន្ធនិស្សហ៍ស្និទ្ធ	កាកបាបចិត្ត	រាគរសតណ្ហា
គន្ធនិក្សេមក្សាន្ត	ពុំមានកយា	នាងរក្ខត្រុតា
	សន្សារញ៉ាំងថ្មី ។	
១៣០-រមរសកាមោ	លុះព្រះសុរិយោ	បាត់បាត់គិរី
គន្ធនិរេធាន	ប្រែប្រាណវិនិច្ឆ័យ	លបលាក់ឥន្ទ្រិយ
	ខ្លបខ្លាចប្រញាប្រាណ ។	
ឯក្រងត្រុតា	បេះបានផលា	ហើយវិលវិនិច្ឆ័យ
ប្រាសាទមណ្ឌល	តែដល់ព្រឹកធាន	ទៅទៀតពុំបាន
	លុះដល់មួយថ្ងៃ ។	
ពុំដឹងគន្ធា	មកមិត្រសម្ពា	នឹងនាងនាព្វ-
ប្រាសាទមណ្ឌល	លុះដល់ជួបថ្ងៃ	ប្រាំពីរវេនកេយ្យ
	លានាងកល្យាណ ។	

១ ចិន ម. ក្នុងទំនេរអាសថា ចិន (សំ. ស្កន) = គោរ ។

នឹងទៅលេងស្កា	ស្រេចត្រឡលីលា	ចរចេញទាកស្កាន
គន្ធនដឹងដាក់	លបលាក់ប្រញាប្រាណ	ប្រញាប្របចូលបាន
	ជិតអង្គត្រុតា ។	
ទំលើត្រុតហើយ	ត្រុតហោះព្រឺឆើយ	ដល់ដើមព្រឹក្សា
និគ្រាធត្រុតវិច្ឆ័យ	អង្គឯងចេញជា	មាណពហើយយា-
	ត្រាត្រាច់ត្រង់ព្វ ។	
១៣៥-បុរិពេនិរម្យរតន៍	ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត	យល់ត្រង់វេនកេយ្យ
ត្រាសហៅលេងស្កា	នឹងមហាក្សត្រវិច្ឆ័យ	លង់លុះដល់ថ្ងៃ
	រសៀលសុរិយោ ។	
	បទរាជ្ជីលីលា	
៦៧- បទអង្គកុដ្តលីលា	ត្រុតលាក្សត្រា	ចុះចរឆាប់ត្រុត ។
	ដួចដល់មណ្ឌលព្រះវិជ្រ	ហិចហើរវិលវៃ ដួចដល់វិមាន ។
	ក្រោយត្រុតលាក្សត្រទៅថ្កាន	ព្រះមហាក្សត្រក្សាន្ត យល់គន្ធា ។
៧០- ដល់ស្រេចទើបស្តេចត្រាស់ថា	បងចរលីលា	ទៅរកកាកី ។
ត្រាងដឹងដំណឹងឬអ្វី	គន្ធនទូលខ្ញុំ	ថាទូលព្រះបង្គំន(១)។

១ សម័យនោះ គេនិយាយទូលបង្គំនំ ដូច្នោះ ។

ស្រែស្រុកលាភលះដំបង់ ទៅឃើញនៅម្តុំ ណួលទាល់សិម្ពលី ។
 សត្វគ្រុឌពង្រីកក្រី ទៅសេពាបតិ រួមសមណូល ។
 ទូលបង្គំនំមើលកល ឯអ្នកនាងយល់ ដណ្តឹងមកខ្ញុំ ។
 ៧៥- ទូលបង្គំគិតស្រដី បង្វែងសេចក្តី ចង់ដឹងកិរិយា ។
 ជាសុខបូកទុកម្តេចម្នា គិតមហាក្រតា បូរសោះសូន្យហើយ ។
 ឃើញដាក់ជាអ្នកកន្តើយ គ្មានទុកសោកឡើយ ពាច្រកពាច្រាយ ។
 ចូលជិតហាក់ស្និទ្ធិយាយ ធ្វើកលហាយនាយ នឹងទូលបង្គំនំ ។
 យល់ប្លែកចំឡែកឡែបលនំ វាលើសខ្នាតស៊ិន ពុំកោតពុំក្រែង ។
 ៧០- ឲ្យការចរចាចាយចែង ទូលបង្គំនំស្រែង ក្នុងចិត្តថាយើ ។
 អ្នកនេះដល់ម៉្លោះមិញភី ឯម៉្លោះថាបើ វិលមកបុរី ។
 ទំនងជាល្អធូលី ព្រះបាទពុំភី- រម្យរួមស្នេហាស្និទ្ធ ។
 ត្បិតគ្រុឌពង្រីកក្រី រួមសេកន្ទន់ ជាពិរអន្តិហើយ ។
 ហើយច្បាប់ទម្លាប់មុនឡើយ មហេសីគ្រាណាត្រើយ ពុំដែលឱ្យចេះ ។
 ៧៥- គិតយល់ដូចកសទូលនេះ បានជាហ៊ានម៉្លោះ លលេងទល់ស៊ិន ។
 ពុំបានទូលជាន់ជាមុន ដល់ស៊ិនក្រលនំ ពុំចេរព្រាសព្រាណា ។

ព្រះបាទនរោថក្រតក្យានុ ស្តាប់គន្លឹះបាន ទូលរើបក្សក្រវែង ។
 គ្រាសកាន់គន្លឹះថាហៃ បងកុំសង្ស័យ កុំភិតភយា ។
 អញកុំពុំយកទោសា កុំបំបង់បា- រម្តុះខ្លាចឡើយ ។
 ៧០- សោកថ្វីមេស្រីកន្តើយ វាម៉្លោះអស់ហើយ នរណានឹងរាប់ ។
 លើបងឯងហោងបងស្រាប់ អញពុំក្រឡាប់ យកគុណជាទោស ។
 ម្តេចៗគង់គេចចោលព្រាស ប្រង់ប្រែសន្តោស ពុំគិតបោះចេះ ។
 ខឹងថ្វីសេចក្តីប៉ុណ្ណោះ ទោះលើសពីនេះ អញកុំពុំខឹង ។
 ចូរបងគ្រែគ្រងជញ្ជីង ធ្វើកលម្តេចនឹង បានមកវិញណា ។
 ៧៥- កុំឲ្យដួចដោយចិត្តវា ពង្រាត់ពិត្នា គ្រាន់មើលមុខលេង ។
 គន្លឹះស្រកាន់ទូលថ្ងៃង ទូលបង្គំនំឈ្ងន់ ដោយកលព្រាដា ។
 យើងចាំទ្រមាំទិវា ប្រាំពីរគ្រុឌា វិលមកពុំខាន ។
 បើវាលីលាដល់ស្មាន ទូលបង្គំនំធួន គិតយល់នឹងផ្សំ ។
 ចម្រៀងច្រូចច្រៀងដេញដំ ពិណពេទ្យក្រព័- ទោលនឹកកាលគ្រង ។
 ១០០- ឲ្យជួនកាព្យកលកន្ទន់ កវីទូចទំនង ទំនុកទំនើប ។
 កវីទូចពាក្យពេចនំពើពើប ពោលពាក្យសម្រើប សម្រាលភណ្ណា ។

នឹងនាក់នាងជាក់នៅនា នៅនិក្ខនឹងគ្នា រកលំរកាយ ។
 បើគ្រុឌពូបទេអភិប្រាយ យល់ជានឹងស្តាយ គំនិតគំនាប់ ។
 អន់អៀនកន្លៀនស្នេហាស្នាប់ ហើយនឹងក្រឡាប់ ទៅយកអ្នកមក ។
 ១០៥- ថ្វាយវិញដោយក្តាញ់ពាល់ក នឹងធ្មេចក្នុងយក ពុំបានជាម្តង ។
 សូមទានយល់បានដូចបឹង តាមដោយទំនង ហ៊ានថាជាបាន ។
 ឯក្សត្រព្រហ្មទត្តក្សមក្សានុ ពួកន្ទន់ជ្រាន ក្រែកក្រូកព្រះទ័យ ។
 ទ្រង់អរសាទរពេកក្រៃ បន្ទូលថាវៃហ គន្លឹះអើយបង ។
 ត្រៃត្រូវត្រង់ផ្លូវទំនង គង់បានដូចបឹង យើងគិតប្រាថ្នា ។
 ១១០- ថាស្រេចទើបស្តេចលីលា ចរចូលក្រឡា - បន្ទុំសុខសេយ្យ ។
 លុះគ្រប់ដួបចប់ដល់ថ្ងៃ ប្រាំពីរវែនតេយ្យ លានាងរួចហើយ ។
 ស្តុះហោះផ្ទុកផ្ទោះព្រៃនីយ ឆ្ងាស់ឆ្ងងដល់ក្រើយ ដម្ពូទ្វីបស្រេច ។
 ចុះដល់មណ្ឌលវ័ជ្រគេច ក្លាយមួយរំពេច ជាអង្គមនុស្សា ។
 ដើរដល់មណ្ឌលភាសនា ស្តេចឲ្យយកស្តា លេងនឹងស្រុប្តណ្ណ ។
 ១១៥- ព្រះអង្គទតត្រង់គន្លឹះ ក្រឡេករស្តាន ជាហេតុឲ្យយល់ ។

បទកាកគតិ

១៣៦- បទកាកគតិៈ គន្លឹះស្រះ ដឹងឆាប់ពុំឆ្ងល់
 ចាប់ពិណដេញដំ ច្រៀងផ្សំស្នេហាសល់ ជាពាក្យកិច្ចកល
 ទំនុកទុកថា ។
 ទះទ្រព្រះពាយ រំភើយរំកាយ ដាតក្លិនតន្ត្រា
 រសរក្លិនស្រី កាកស្នេហា បងចាំជាក់ជា
 ក្លិនបួនមិញទេ ។
 ទុក្ខិនកាក មិនដូចអស់ស្រី នឹងស្រីអស់គេ
 វែងតែអប់អស់ គន្លឹះសរសៃលេច កាកមាសមេ
 ក្រអូបអង្គឯង ។
 ទុក្ខិនកាក ត្រកាលកលអ្វី ពិដោរលើយល្ងន៍
 ដិតដោយអង្គា កាលគ្រាវៀមវែង ប្រលោមប្រលែង
 ព្រលឹងបួនតន់ ។
 ១៤០- ទុស្តានសិម្ពិលី ជាសុខវត្តបី ឥតបើមានម-
 ខ្លួនពាល់តែបាត់ លះលាកដំបន់ បួនអើយបងគន់
 បងគិតដល់ស្រី ។

ប្រាសប្រាសព័រថ្ងៃ	បាត់ក្លិនប្អូនថ្ងៃ	ថ្ងៃនេះហេតុអ្វី
ពិដោរក្លិនខ្លួន	ប្អូនស្លូតស្រាវ	ដោយគេបេតិ
	គន់ភូបតុំណា ។	
ទើបជាប់ក្លិនមេ	ក្លិនដិតដោយគេ	ឈ្ងុយឈ្ងប់មហិមា
ឧម្ម័រសមស្រី	កាកកល្យា-	ណីនៅកំព្រា
	គ្រមោចម្នាក់ឯង ។	
ឯក្រុងគ្រុឌា	ស្តាប់គន្ធាញ	ច្រៀងច្រូចឥតក្រែង
ក្រោយក្រែងម្នាម្នា	គ្នាន់ក្នាញ់ខ្លាំងខ្លាំង	គិតថាអាវែង
	នេះគិតច្រៀងជា ។	
ទំនុកសរសើរ	ទំនងដំណើរ	ពីកែវកនិដ្ឋា
ខ្លាំងខ្លាំងអត់	សង្កត់ចិត្តជា	អះអត់ឲ្យវា
	ងាយដឹងសេចក្តី ។	
១៤៥- ឯគន្លឹះសោត	ដឹងដើមគ្រុឌក្រោយ	វែងវែកចាប្តី
ផ្សំសព្វសូរសៀង	ច្រូចច្រៀងស្រដី	ថាស្រសស្រី
	កែវកនិដ្ឋា ។	

ម្ល៉េះសមនាទិក	នាទិកសន្លឹក	សន្លឹកផ្សាយផ្សា
បើបាទបងនៅ	ជួយពៅឲ្យជា	សោះប្អូនរសា
	រំលឹកចិត្តលោ ។	
ស្តាយអើយមកប្រាស	ព្រាត់វែមត្រមាស	តុំបាននៃបនៅ
ថ្នាក់ជួយផ្អែកផ្អិត	ក្នុងចិត្តចង់ទៅ	ទៀតតាមជួយពៅ
	នៅស្ថានសម្បូលី ។	
គ្រុឌស្តាប់វែងខ្លាំង	ក្នុងក្តៅភានតឹង	ដូចកលអត្តិ
ឆ្ងល់នេះផ្សព្វផ្សា	ឧបករៈ	ហើយខំស្រដី
	ទាំងទាល់ទៅថា ។	
នៃអ្នកចម្រៀង	អ្នកឯងអ្នកច្រៀង	ដឹងស្ថានគ្រុឌា
យើងស្តាប់យល់ប្លែក	ចម្លែកមហិមា	ត្បិតអ្នកជាតិជា
	ប្រាណាប្រសរដើរដី ។	
១៥០- ម្តេចក៏ទៅដល់	ទីស្ថានមណ្ឌល	មន្ទីរសម្បូលី
អ្នកដឹងជាស្ថាន	ពិមានបក្សី	ក្រុងគ្រុឌទាល់ទី
	ក្នុងសត្វបក្សីណា ។	

ហើយមានផលផង ដោយជាន់គិរី ឈ្មោះសត្វស៊ី-
ន្តរដោយវិនិវល ប្រាំពីរទ្វីបជាន់ សមុទ្រខាងខ្នង
គេនឹងឆ្ងាយសល់ ។

ហើយមានម្នា ទឹកកក្កា នាគខ្សឹកកាចកល់
បើឃើញមនុស្សម្នា សត្វណាធ្លាក់ដល់ សមគុំសំណល់
នឹងអស់សត្វផង ។

អម្បាលគ្រុឌហោះ ខែនខំផ្អែកផ្ទះ ប្អូនប្អូនលេង
ទើបបានទៅដល់ មណ្ឌលទិព្វផ្គុំ អ្នកឯងម្តេចម្តង
អ្នកថាទៅបាន ។

ប្អូនយូរច្រៀងលេង ទំនុកល្បើកល្បើង ដោយដឹងទំនាទ
ប្អូនចេះផ្អែកផ្ទះ ហិចហោះទៅបាន ប្អូនយូរអ្នកមាន
មន្តសិល្បសាស្ត្រា ។

១៥៥-អ្នកថាបានទៅ យើងឆ្ងល់ឆ្ងាយទៅ សន្តិសុខ
បើអ្នកបានរៀន របៀបគ្រងណា យើងចង់ចូលជា
សិស្សសូមរៀនផង ។

គន្លឹះស្តែងស្តាប់ សើចសង្ក្រាន្តប្រាប់ ដោយដានទំនង
ដំណើរថាយើង មិនទើងហោះផ្សង ចិត្តហារនាំលង
ដោយសារគ្រុឌ ។

ជ្រែករោមគ្រុឌទៅ ទាល់ទីលំនៅ កែវកាណិកា
គ្រុឌគ្រងឯយប់ យើងឈប់ទិព្វា លុះលេងព-
ត្រីត្រូវយើងគ្រង ។

ថ្ងៃគ្រុឌតែងទៅ ចេញចោលលំនៅ យើងនៅស្នេហ៍ស្នង
គ្រងគ្រុឌពុំដឹង ដំណឹងទំនង តែយើងគិតម្តង
ខ្លាចមាតុភាមា ។

ប្រាប់គ្នាធ្វើគ្រង ចំអន់លេញលេង ជាពាក្យកាព្យ
ពីរោះពិណពេក ស្រួចស្រែកទុកថា ទស្រីស្រស់កា-
ក៏កែវបងអើយ ។

១៦០-ពិដោក្ខិនស្នូន ហាក់បានឃើញខ្លួន ដឹកជាក់បង្ហើយ
កាលបងនឹងទៅ នៃបទៅៗឡើយ ព្រលឹងមាសអើយ
ប្រាប់ស្និទ្ធស្នេហា ។

ក្រោយគ្រុឌទៅបាត់	បានបង្កប្រតិបត្តិ	ស្នងអង្គគ្រុឌ
ថ្នាក់ជួមផ្តុំកម្ពុជា	ជួញដូរធុរកិច្ច	កេសកើយខ្លើយជា-
	មួយមិនដទៃ ។	

ក្រុមក្បួនសាទរ	សេពសុខសមពរ	ម្រេសមូលមែ-
ត្រីក្រែកមនោរម្យ	បន្សុខសេ-	យ្យសន៍យូរគ្រប់ថ្ងៃ
	ប្រាំពីរនឹងបង ។	

ស្រីបង្កបាត់	ស្រីស្នូនសមស្លាត់	សមស្នូនវេនីវេនី
ទុក្ខលំបាកមេញ	កន្ទេញកន្ទង់	កន្ទេន៍គិតបង
	បទបាត់លង្វលន់ ។	

កុំមានគ្រុឌ	រៀមនឹងស្នូនក្លា	ឲ្យអស់ជីពជន្ម
ឥឡូវគ្រុឌគ្រង	មូលផងសម្ព័ន្ធ	ប្តូរអើយចងអន
	បង្កអូលធុរ ។	

១៦៥-ឧរៀមនឹងយក	មេមាសមិត្រមក	ដិតដោយភាគ
មោរច្នូបងដើរ	ដំណើរវេហាស	ដោយសារគ្រុឌ
	នាវាបង្កមក ។	

គន្លឹះច្រៀងថ្នាក់	ថ្វាយបង្គំក្សត្រ	ឥស្សរពន្ធក
គ្រុឌស្តាប់ពូជាក់	ហើយហាក់គេយក	កំពិសសរសើក
	ក្នុងអង្គធុរ ។	

អៀនធុនដាក់មុខ	នឹងពាក្យទំនុក	ទំនងកាព្យា
យល់មែនពិតពុំ	បន្សុំចរចា	គ្រុឌក្លាញ់ចិត្ត
	ខឹងហើយស្តាយផង ។	

ស្តាយភ្និន្យក្រអូប	ស្តាយទាំងរូប	ស្តាយចិត្តស្នេហ៍ស្នង
ស្តាយចេះកោតការ	សន្យាទំនង	ស្តាយទាំងល្បែងល្បង
	បានបទលែបខាយ ។	

ស្តាយណាស់វែងក្លាញ់	ភ្នំក្នុងពោះពេញ	ក្រោធក្រែកហាយ
ក្រហល់បំផុក	អ្នកក្នុងកាយ	ពិតណាស់សាយ
	ជញ្ជាំងគិតល្បង ។	

១៧០-ឧទ្ធុនអញរឿ	គំនិតឆោតឆៅ	គេពុំកាត់ក្រែង
គេល្អិតកលបាន ^(១)	ដូចគ្នានៅស្តង់	ហើយគេមកថ្ងៃ
	កាលគេស្នេហា ។	

១ ច្បាប់ខ្លះថា គេល្អិតកលបាន ។

ឲ្យអង្គអៀនខ្មាស ភាវៈអាស្រ័យកាស នៃអ្នកនានា
 បំណាច់មានច្បង សិល្បសិទ្ធិសាស្ត្រា ប្រាណាប្រែតាឡា
 ហើយហោះផ្ទះបាទ ។

គង់បាញ់កលរេត ព្រោះចិត្តធ្ងន់ធ្ងរ ប្រមាទប្រុសប្រាណា
 ជាប្រុសដូចគ្នា លោកថាឲ្យមាន គំនិតគិតធូរ
 កលកង្ការជរថ ។

អញបង្គំសម្លាញ់ គិតតាប់ទៅមិញ បាទដឹងពីពុត
 ស្រីស្រាលស្រីបច្ឆេះ ពុំចេះអន់អត់ ចាំចេះកាន់កត់
 លុះអស់ជំនា ។

គិតស្រេចវេនតេយ្យ ស្រដីវីងវៃ កាន់គន្លឹងថា
 អើអ្នកកូរេន អ្នកមែនជាតិជា ប្រាណាប្រុសប្រាជ្ញា
 ប្រកបវរិទ្ធ ។

១៧៥-ផ្សំសូរសមសព្វ ពិណពិកេរតាប់ កលកាព្យពាក្យពី-
 ពោះរៀបទំនុក ដាក់ទុកសំដី ដួបដួនអតថិ
 ទញ់ចាល់ទំនង ។

គ្រុឌថាហើយលា ព្រហ្មទុក្ខកជា ចរចេញទៅផ្គង
 ដល់ដើមជ្រៃបាទ ប្រែប្រាណដូចបង ហើរហិចហោះផ្សង
 ដល់ដើមសិម្ពលី ។

១៧៧-សេកមន្តបើកបាទ ទូរស្រេចចូលថ្កាន យល់អង្គកាកី
 ក្រោយក្រែកក្រាត់ ក្នុងចិត្តបក្សី ដូចកលអត្ថិ
 ឈួលឆេះទុក ។

បទពិសោល

៤១- បទពោលកាលក្រុងគ្រុឌា គង់លើភាសនា ក្រឡេកក្រឡៅសំឡឹងៗ
 ទំអត់សង្កត់នូវកំហឹង កំសាន្តចិត្តទឹង កំដឹងកំដៅទេយា ។
 សួរសាកដោយសព្វវេទ កាលយេងយាត្រា អំពីពារណសី ។
 មកនៅនាស្ថានសិម្ពលី ម្តែព័រកត្រី ប្រាកដប្រកបសុខសាន្ត ។

៤៥- ញ៉ាំងយល់នរណា អាចហ៊ាន ចូលបូមប្លែងប្រាណ មកវែបមកនៅ
 លើកក្រិច្យាស្រប្ប ឆ្ងល់ចង្អុលទិវា ឆ្ងល់ចង្អុលកាយ ឬទេ ។
 កាកីដោះសាថាមេ នរណាឡើយគេ ពិជាញូនូវជ័យចូលបាទ ។
 ខ្ញុំនៅឯកង្ការស្ថាន នេះនិរអ្នកហ៊ាន មកដិតមកដល់ៗម្តង ។

គ្រុឌស្តាប់ភាគីសាសន៍ ក្រោយក្រែកខ្លួន កន្ទាញរើក្នុងក្នុងចិត្ត
ថា ជើងចេះពើពេកពិត ឆ្លើយបែរច្រានបិទ បន្លែងបន្លិលវាសវន៍ ។

៥០- អញជីវិតអស់ហើយកុំនាង ប្រាយប្រាប់ប្រែប្រាង កុំជាន់កុំចេះលាក់
សុំ ។

សហាយនិរណាយចាកចំ- បែងបែកលាក់លំ- នៅនេះទាល់ទៅ
បាត់បង់ ។

ហើយចេះវិលវែះអ្នកអង្គ ថា ឯងស្មោះត្រង់ ពុំជីវិតពុំយល់នរណា ។

អញសង្វាតថ្នាក់ថ្នមស្នូនភ្នា ដូចកលដីវា ជីវិតជាមួយមូលអង្គ ។
ពុំគិតកេរ្តិ៍កោះបាបបង់ បុណ្យបទចិត្តចង់ នឹងយកជាមិត្រពិនិត្យ ។

៥៥- មិនជីវិតជាចិត្តសាធារណ៍ នៅនៃបង្កើតគ្នា ហើយខំធ្វើតមាន
សហាយ ។

ឥឡូវវាគិតភ័យកាយ ក្រែងផើមវាណាយ វានឹកវានៅពុំបាន ។
ហើយវាវិលវែងទៅស្ថាន មេមិនម្តេចហ៊ាន ប្រកួតប្រកែកមាយា ។

នរណា ឯងក្រែងនឹងវា គិតនួញ ក៏ល្បឿននៃប្តីហង់ឯង ។
កាកស្តាប់ស្តីយល់ស្តង ភ័យភិតហើយថ្ងៃ ថា ឃើញព្រះអង្គម្តេចថា ។

៦០- ឲ្យសាស្ត្រវាសណាសំណា ចង់សើចៅហា មកថាម្តេចនឹងគន្លង ។
បើអ្នកណា ឃើញជាក់ស្តែង គួរយកមកផ្លាស់ មកផ្តួមប្រទល់មុខគ្នា ។

បើពិតគួរកាត់សិរសា កុំព្រះអង្គថា ជាខ្ញុំពុំត្រូវពុំត្រង់ ។
វិស្វានពិមានចមច្រង សិម្ពលីខ្ពស់ខ្ពង់ ដិតដើងសុមេត្រក្រៃ ។

មនុស្សណា ឯងអាចជាញ័យ ហើរហោះគូងព្វ សត្វសិខន្តរដល់ដិត ។

៦៥- ព្យាសាតមន្តចង់ក្លាំងក្លិត ជាប់ជួនជុំប្រសិទ្ធិ ប្រសើរទូរសាស្ត្រា គម្ភ ។
កុំថាតែមនុស្សយោរខំ ទោះទេពឥន្ទ្រព្រហ្ម វិជ្ជាធារណ៍(១) អស្តិ ។

ពុំអាចវែវវាតវេធ៍(២) ដោះដាច់ពានពិ សុប័ណ្ណសម្រិច្ចចង់ ។
គន្លងណាចេះហោះផ្សង ទោះចិត្តប៉ុនប៉ង នឹងមកតែមកម្តេចបាន ។

ខ្ញុំសោតជាខ្ញុំក្សត្រក្សាន្ត ពូជពង្សសន្តាន ជាហង្សក្សត្រូនឹងហង្ស ។
៧០- ម្តេចខ្ញុំរក្ខតក្លាំងបោះបង់ ចិត្តចោរចើកចង់ ហង្សហើយទៅកប់នឹង
ក្អែក ។

អាប័អង្គពូជពង្សប្លែងប្លែក មួយគិតរលែក ប្រណីព្រះទ័យប្រោស
ប្រាណ ។

១ វិជ្ជាធារណ៍ ម. អ្នកចេះវេទមន្តផ្សេងៗ : នរទេពមួយចំពូក, អាណាសទេវតា ; អ្នកកាន់ប្តូរ
ទ្រង់ទ្រាយសង្កត់ (អ្វីយ៉ាងណាវិទ) ដីវិសេស ។ ២ វេធ៍ ម. អ្នកចោះ, ចោះ ។

ស្មោះស្ម័គ្រមេក្រមស្ថាន ពុំទាន់ប៉ុន្មាន នឹងចោរនឹងចោលក្នុងម្តង ។
 សូមព្រះអង្គអត់គិតសិន កុំអាលស្តេចជិន ព្រះទ័យសង្ស័យអន់អាត់ ។
 ធម្មតាមេត្តាស្មោះស្ម័គ្រ ពុំស្តាប់ពាក្យអ្នក ដទៃដទៃញាលល្ងង់ ។
 ៧៥-ឲ្យឆ្ងល់វិលវល់ដោយល្បួង ពាក្យល្បួងទាំងពួង បំភ្លាំងបំភ្លាត់គំនិត ។
 គ្រុឌស្តាប់កាក្រវែងរឹត គ្មានក្បាញក្នុងចិត្ត ពុំមានរសាយក្រោធា ។
 ទើបត្រាស់ដោយរាជវាចា ថាស្តាប់មើលវា ស្រីពាលសរសន់(១)
 អប្រិយ ។
 វាចេះតិចទេស្តាប់ស្តី បទយើងប្រសើរ សម្រួលសម្រាលដោះខ្លួន ។
 បើមិនដឹងពុតជាកំជួន យល់ជាជឿមួន ដោយកលដោយតិចក្បូរក្បាប់ ។
 ៨០-អញដឹងអស់ហើយកុំបាច់ ដោះសាឲ្យស្រេច ចង្វេះបង្វែងសេចក្តី ។
 គន្លឹះដេញដំបូ ច្រូចច្រៀងស្រដី ថាបានមកដល់នៅនេះ ។
 ហើយបានមូសម្លោះម្លោះ ប្រាំពីរថ្ងៃនេះ ហើយពានចរចាកចេញ ។
 វាច្រៀងឆ្ពោះមុខហើយដេញ ពិណពោលដទៃញ ជន្នុំអញខ្មាស
 មនុស្ស ។
 កាប់យសអប្រិយណាស់ណា ស្ទើរជ្រែកក្រឡា មហាប្រថពីជាម្តង ។

១ ស្រីមានមារយាទមិនមិច្ឆិចត់, មិនតត់មត់ ។

៨៥- ខ្មាសពាក្យវាច្រៀងផ្តោះផ្តង ចំអន់លេងលង ដោយកលអំពើពាក្យ
 ពាល ។
 គិតស្មានថាស្មោះស្ម័គ្រស្មាល ពុំដឹងស្រីបស្រាល មានប្រុសចេះ
 លាក់សំដី ។
 ស្មានហង្សតែងស្រង់ស្រះស្រី ហង្សអ្វីអប្រិយ មកដឹកឯទឹកថ្នកល្អក់ ។
 រូបល្អចិត្តក៏កាក្រក់ ស្តុយក្រលាមក ក្រអូបតែត្រូវអសារ ។
 ចិត្តចៅដូចជលធីតារ ហូរហួសហៅវា ពុំរើសពុំកេត្រែកណា ។
 ៨០-វៃមិនអញនាំយាត្រា វិលវិលនគរ ក្នុងនាវាត្រីនេះឯង ។
 កាក្រណាម្យទូលថ្ងៃ រស្មីទានស្តេចល្បួង មេត្តាករណសិនកំ ។
 ម្តេចជឿដោយពាក្យគេថា ដោយកលប្រាជ្ញា បញ្ចកបញ្ចោតឲ្យបង្ក ។
 បើកក្បែរចិត្តចង់ ច្រៀងថាព្រះអង្គ មានកែវក្នុងព្រះទេព ។
 ច្រោះតើនឹងវះកាយា ដោយពាក្យគេថា ឬទ្រង់ចិត្តរំពឹង ។
 ៨៥-ស្តេចស្តាប់តែម្នាងហើយនឹង ខ្សែខ្មាសរស្រី កំដឹងកំដៅក្រហាយ ។
 ខ្ញុំសូមពិសោធខ្លួនថ្វាយ បើមិនមិនស្តាយ ដីវិតស្ងប់ស្ងប់ទៅជា ។
 រីនឹងវិលវិលនគរ ស្ងប់ក្បែរជន្ម នៅនាព្រះបាទព្រះបង ។
 គ្រុឌស្តាប់ពាក្យពើធ្វើយស្នឹង រឹងរឹងកន្លង ក៏ញ័រខ្លាចអង្គឯង ។

កត្តាគ្រហមជុំខែង ចក្ខុវាលវែង រូបាទលោហិតស្រក់ស្រោច។
 ១០០-ផ្សព្វផ្សារខ្លាំងខ្លាច ហាក់ខឹងរេបោច រមែងប្រមាត់សាច់ស្អុត។
 ថានៃមេបារាច្រើនប្រក អញឯងមិនឆ្កួត នឹងពាក្យនៃមេមាយា។
 បើអញម្នាក់ស្នេហា នឹងមេលុះអា(១)- នាគគេដៀលចំហុត។
 ថាអញជាស្តេចក្រុងគ្រុឌ ជាអ្នកពាលពុត អង្គុយជឿពាក្យមាយា។
 វាជិតទុកចិត្តថាជា ធ្មេចវិភូតស្នេហា ល្វើល្វើវង្វើងខ្លៅខ្លោះ។
 ១០៥-ថាស្រេចគ្រុឌពហៀវហោះ មួយជំពាស់ដៃឆ្ពោះ ដួចដល់ពាក-
 ណសី ។
 ហើយដាក់អង្គនាងកាកី នៅព្រះលានទី ព្រះបាទព្រហ្មទត្តចមចៅ។
 ហើយថានៃហង់កាលនៅ នឹងអញនោះកូរ គួរតប្រស្រែតម្នាក់អញ
 ឯង។
 ពុំស្គាល់ពុំស្គាល់ចិត្តវិល្វើង ឥឡូវហង់ឯង ប្រឡែងនឹងប្រសិទ្ធិស្តាប់។
 ច្រើនហើយលេងចុះកុំយប់ ទាំងថ្ងៃទាំងយប់ កុំឲ្យស្លាប់ស្លុតស្រាក
 ស្រាឡូ ។
 ១១០-តាំងពីនេះទៅនិព្វាន កុំឲ្យអញបាទ ប្រសព្វដូច្នោះទៀតឡើយ ។

១ដែលត្រឹមត្រូវជា "អ" តែក្នុងទីនេះទៅជាអា ព្រោះសម្រួលទៅតាមសម្មស្សៈពាក្យ ។

ថាស្រេចហិចហោះព្រងើយ អាចគ្នាសុំផ្លូវក្រើយ ទៅដល់នៃដើ
 សិម្ពលី

បទកាកគតិ

១៧៨- នេះបទកាកគា- តិក្រោយគ្រុឌា លែវីន៍ទៅទី
 លុះព្រះសុរិយោ បត្តារង្សី ព្រះបាទចក្រី
 ព្រហ្មទត្តកជា ។
 ស្តេចតើនជម្រះ សោយព្រះស្តេចជ្រះ លាបលាយគន្ធា-
 សេដ្ឋច្រើនអស់ ព្រះពស្ត្រកូសា ព្រះទម្រង់ទ័នថ្វា
 ស្តេចចរចេញខ្ចី ។
 ១៨០-បើកព្រះកៅតារ ឆ្លៀងព្រះទេត្រា យល់អង្គកាកី
 អង្គុយនាស្ថាន ព្រះលានចក្រី ស្តេចមានសេចក្តី
 ក្រោធត្រៃសនសល់ ។
 អនិភាគអូលុទ- រាពលឈូលុទ្ធ អស់អង្គរចល់
 គឺមានទំអត់ សង្កត់ទប់ទល់ ចង់ជ្រាបកិច្ចកល
 ដំណើរដើមដាន ។

១ ឬចំពោះ ពាក្យ ពាក្យ ឬស្រែស្រោច បើចង់

ព្រះឧស្ម័នទិព្វកន្លះ	ត្រាស់ទ្រង់ចំអន់	ចំអកទៅថ្កាន
ថារៅកាកី	ស្រស់ស្រីបង្កំបាន	ទៅនៅនាស្ថាន
	ស្អាតសោយសេពសុខ ។	
បង្កតែងទន្ទឹង	មើលផ្លូវព្រលឹង	ដេកស្ងួតមិនលក់
ទាំងថ្ងៃទាំងយប់	សញ្ចប់ជាទុក្ខ	ឥឡូវមើលមុខ
	ថ្ងៃធ្វើមបងមក ។	
ដល់ព្រះលានហើយ	នៅថ្ងៃព្រលឹង	អង្គុយជ្រប់ជ្រក
អញ្ជើញបួនស្នូន	ខ្លឹមខ្លួនពន្ធក	លីលាឡើងមក
	ប្រាសាទស្នូន ។	
១៨៥-បងអរពេកពិត	១២ថៃ ^(១) នឹងចិត្ត	ព្រលឹងកែវថ្មី
បំណាច់បម្រុង	តែងផ្គងផ្គើមពី-	តូចទាល់តែនិ-
	រាសរៀមបាត់ទៅ ។	
រៀមរែងតម្កើង	តម្កល់លើកឡើង	ជាឯកឥតគូ
ស្ម័គ្រទ្រង់ស្កា	ឲ្យចានិក្សនៅ	បម្រើគាល់ហ្សៅ
	សព្វទិនទិវា ។	

១ ១២ថៃ ពាក្យសៀម ប្រែថា អរគុណ តាមចិត្ត ។

ពុំដឹងគិតប្រែ	ប្រាសព្រមចិត្តស្នូល	ទៅនឹងគ្រុឌ
ចេញចោលឃ្នាឃ្នាត	ប្រាសាទបរិពារ	លបទៅនៅនា
	ពិមានសម្ពុលី ។	
ស្នាលស្នូលនឹងគ្រុឌ	បានតែកំណត់	ប្រាំពីរព្រឹក
ក្រឡាស់ក្រឡាប់	ប្រែចាប់ប្រតិ-	ព័ទ្ធពន្ធមេត្រី
	នឹងអង្គគន្ធា ។	
ប្រុសមួយហើយទៀត	មួយហើយមួយទៀត	ថែមធ្មេចប្រគប់-
គ្រាន់ស្កល់ចិត្តទៅ	ឬនៅពុំស្កប់	ឬចង់ឲ្យសព្វ
	ដល់បួនប្រាំព្រឹក ។	
១៨៦-ទៅធ្វើគំនាប់	មុខគួរឲ្យរាប់	ភាងអង្គអរអួត
ដោយជាក់តម្កើង	លើកឡើងសម្រួត	សម្រេចជាត្រួត
	ជាធ្មេមនគរ ។	
ចិត្តទៅដូច្នោះ	ជម្ងឺទ្រុឌនេះ	គ្មានសោះចោះចរ
រកផ្កាចំពុំដូច	ព័ត៌មានចាល់មរណ៍	ក្រណាស់ច្នោះអរ
	យកទុកម្តេចបាន ។	

កាលនោះកាកី លុតលើកអញ្ជូល វន្តវេក្យត្រក្សាន្ត
 ទៀងទើបធូញទូល ទំនួលដោះប្រាណ ថាបពិត្រគ្មាន
 ដូចខ្ញុំម្ចាស់ឡើយ ។
 មោះចិត្តខ្ញុំម្ចាស់ នេះពិតៗណាស់ ស្រឡាញ់ឥតស្បើយ
 មិនមានធ្វេសធ្វេ ទៅទេម្ចាស់អើយ សូមព្រះត្រាណាត្រើយ
 ច្រង់ព្រះចិត្ត ។
 ឲ្យដាក់ក្នុងចិត្ត ប្រាកដព្រោះត្បិត មិនមានមុស្កា(១)
 កុំតាមពាក្យញ្ជះ ឲ្យលុះមរណា បោះបង់បាទ
 ព្រះអង្គក្សត្រក្សាន្ត ។
 ១៧៥-កាលកើតព្យុះខ្យល់ នឹងតស្សន្យសល់ ក្សណត្រឡុតវិញ្ញាណ
 ហោះហើរចូលដល់ មណ្ឌលទីស្ថាន ខ្ញុំម្ចាស់សោតបាន
 ស្រែករកកុបាល ។
 ពុំឃើញព្រះបាទ ព្រះបងសង្វាត តាមទៅឡើយកាល
 ណោះនោះសុប័ណ្ណ លោកលន់ពុកពាល ពារពត្រពាល
 ហើរហោះវេហាស ។

ខ្ញុំម្ចាស់ពុំគិត ពុំចូលចាប់ចិត្ត ស្នេហ៍នឹងត្រឡា
 ដែក្តិចខ្លាខ្លា ដេរខាំដៀលថា ឲ្យលែងចោលនា-
 កណ្តាលនកី ។
 ឲ្យធ្លាក់ចុះក្នុង សមុទ្រលិចលន់ ក្សណក្ស័យដី
 ត្បិតយូតបោះបង់ នឹងអង្គចក្រី គ្រឡងដបក្សី
 ពុំលែងពុំស្តាប់ ។
 វែងខំតែហោះ ហៅហើរផ្អែកផ្លោះ ដល់ស្ថានធុតតាប់
 ខ្ញុំម្ចាស់សោយសោក អមោក្ខស្មើស្លាប់ ទឹកភ្នែកជ្រាបជាប់
 ជាលដូចលោហិត ។
 ២០០-ពុំមានចិត្តប្រៃ យូតយៀងបៀងបែរ ពីព្រះបពិត្រ
 ស្រឡាញ់សុប័ណ្ណ ដល់ប៉ុនចំណិត- សកសូមពិនិត្យ
 ដោយព្រះប្រាជ្ញា ។
 ចាលតែគ្រឡងដ មានប្តូរទំណាច កំហែងស្នេហា
 ខ្លួនសោតជាស្រី ចេះអ្វីនឹងរា- កង់រូបឲ្យជា
 ចាំជួបក្សត្រក្សាន្ត ។

១. ច្បាប់ខ្លះថា មិនមានឫស្សា ។

សង្រ្គង់ជាទុក្ខ
បើគ្រុឌមកទៀប

សង្រ្គង់ជាមុក ពិតពុំស្រាកស្រាន្ត
នឹងហៀបធ្វើប្រាណ ឲ្យក្ស័យព្រោះមាន
ចិត្តគិតក្សត្រា ។

ក្រែងបានជួបវិញ
ទូលទៅច្នោះគឺ

បើពុំជួបមិញ សូមក្ស័យជន្ម
មានបើនរណា នឹងឃើញជឿថា
ចិត្តនៅទៀងត្រង់ ។

ប៉ុន្តែសព្វថ្ងៃ
សូមឲ្យគ្រុឌណាយ

អង្វរទេពត្រៃ ត្រឹកល្ងាចពុំបង់
នឹងកាយពុំបង់- ស្នេហាជូនអង្គ
មកព្រះបពិត្រ ។

២០៥-លុះប្រាំពីរថ្ងៃ
ប្រាប់ថាព្រះអង្គ

គន្លឹះរាងវែរ ទៅដល់ស្ថានសួគ៌
ប្រាំទ្រង់ទុក្ខកាត់ ខ្ញុំម្ចាស់ស្កុតចិត្ត
ស្នេរក្ស័យជន្ម ។

ញាប់ញ័រក្នុងចិត្ត
សន្ទប់ពុំដឹង

នឹងតមុខមាត់ ធ្វេសធ្វេចិត្ត
ដំណឹងភាគ្នា អ្នកគន្លឹះ
លោលបប្រលែង ។

ពុំដឹងខ្លួនសោះ
គឺមានក្នុងចិត្ត

គាត់ធ្វើច្នោះច្នោះ
ពុំគិតបង់ល្បែង
ពិតពុំមុសា ។

នេះគឺកម្មឯង
ខ្ញុំម្ចាស់ទូលថ្ងៃ

ព្រះបាទព្រហ្មទុក្ខ-
កាកីទួញទូល

ធិរាជចមក្សត្រ
ឲ្យចូលចិត្ត
ដូចភ្លើងប្រល័យ ។

ស្តែងស្តាប់វា
ក្តៅក្នុងឧរា

បើករសធុរ
គ្រាស់ថាហ៍ស្តាប់

ដោយភាគសារ
វាឆាប់រវៃវៃ
ដោះដោយមាយា ។

ព្រះសូរខ្លាំងក្រៃ
ករក្ខតដោះវៃ

២១០-អញជាចមក្សត្រ
ខ្វះអ្វីខ្លាចស្រី

ឥសូរពស្ត្ររដ្ឋ
ចំណីភា
យេកប់សែនសល់ ។

គ្រប់គ្រងនគរ
ស្រីអញមានជា

រឿងនមមួយ
នឹងយកមេទុក

កុំបីមេព្រួយ
ធ្ងន់ស្រុកអំពាល់
ប្រទេសនានា ។

ដោះសារវិលវល់
នឹងពូជដល់

បើគេដឹងរឿង ដឹងរក្សានក្ស័យ គេនឹងទិដ្ឋា
 រមាយាមេ សមតែដាក់នា ពោលពាយ្យវា
 អណ្តែតទឹកទៅ ។

ទើបសមគំនិត ហង់ចោរចើកចិត្ត ចេះក្នុងចេះក្រៅ
 គ្រាសស្រេចព្រះសូរ បន្ទូលគ្រាសហៅ អមាត្យចូលទៅ
 ហើយផ្តង្ហា ។

ឲ្យយកភាក ដាក់ពោលពាយ្យ ដូចដោយចិត្ត
 អមាត្យបានស្តាប់ សារសព្វក្សត្រា ចេញចម្លើម
 នាំនាងភាក ។

២១៥- ទៅដល់កំពង់ ស្រេចទើបដាក់អង្គ នៅពោលពាយ្យ
 បណ្តែតច្រានទៅ លឿនស្ទើរចេញពី កំពង់ទី(១)
 ដូចព្រះអំប៊ុំ ។

ស្រេចទើបអមាត្យ នាំគ្នាខ្ចីឃ្នាត វិលវិលយាត្រា
 មូលទូលមហាក្សត្រ ព្រហ្មទត្តរាជា ស្តេចស្តាប់ហើយថា
 សមមុខវាឯង ។

១ នទី ម. សំ. ស្ទឹង ឬទន្លេ ។ បុរាណប្រើប្រើជា នាទី ។

បទព្រហ្មគីតិ

៨១- បទព្រហ្មគីតិកាល នឹងដំណាលចរចៅចង
 ពីភាគកណ្តែង សាតកណ្តាលសាគរ ។
 រលកបោកប្រានឆ្ងាយ សាតពោលពាយដោយវា
 នាងកាំងភិតភយា លឿនលឿនមូលទ្រាចលន់ ។
 តែអង្គតែឯងឯក សែនសង្វេគចិត្តឆ្កែឆ្កែ
 ខ្សឹកខ្សួលអាក់អួលអន់ ថប់ចុញចិត្តភិតកណ្តែង ។
 នាងសោយសោកសែនសល់ ដោះដន់ដល់ទេត្រហូរល្អង
 រន្ធត់ថប់អង្គឯង ម្រៃបែរមុខមកមើលស្រុក ។

៨៥- នឹកស្តាយសព្វសរសើរ ទួញបណ្តើរដោយទំនុក
 ថាទុក្ខបំនៅស្រុក សោយសម្បត្តិសម្បណិបុណ្យ ។
 ជាធំលើសលែងស្រី ស្នំនារីអត់ឯប៉ុន
 ថ្លើងកើតថ្លើងយសលន់ ព្រួញខ្លោយសព្វទិសទី ។
 អង្គអញឯងជាឯក អភិសេកជាមហេសី
 រមែកព្រះវេណី ជាតិជាមស្នំទាំងឡាយ ។

ឧស្ម័យត្បូងត្រី ភ្លើងមហេរិចម្រៀនឈរ
 រេកំសាន្តកាយ ឥតឯទុក្ខទោសបៀតបាន ។
 ឧស្ម័យនៃនសេយ្យសន៍ ល្អឧកាសសុខសម្រាន្ត
 ស្តាយស្រះស្រង់ទ្រាន តែងក្រសាលឥតឯយូត ។
 ៧០- ស្តាយបុណ្យបាននៅប្រាង្គណ៍ ប្រាសាទស្តាន់ប្រសើរស្អាត
 ឧកម្មភ័យ្យយូត ព្រាត់ប្រាសមកនៅពោធិពាយ ។
 តែខ្លួនអង្គឯកឯង មកកណ្តែងកណ្តាចឆ្ងាយ
 កណ្តាលទឹកទូលាយ ឥតអ្នកណាជាពីរអង្គ ។
 មើលធ្វើធាតុក្រើយសោះ មើលស្តាំឆ្ពោះនីតិសុន្ទ
 មើលក្រោយរឹងលទ្ធន៍ មើលទៅមុខលទ្ធាចលន៍ ។
 ឃើញតែទឹកនិងមេឃ ខ្យល់បោកបែកទឹកជោរជន់
 រលកបោកពោកពាន់ ពោកពុំស្ងប់ពុំស្ងាត់ឡើយ ។
 មានទាំងហ្វូងមច្ឆា ហែបរហែលហាមកបង្ហើយ
 ពាទៀកលោតឡើងហើយ ខ្ពង់ខ្ពស់ទឹកប្រព្រួសឆ្ងាយ ។
 ៧៥- សិនិតែនាត់ធំ ។ រូបភ្នំហែលលលាយ

លលេញដេញពោធិពាយ ហៀបគ្របបាក់បរិភោគ ។
 នាងរែងភិកភ័យ កាំង ស្ងួតស្ងួតកាំងអស់អង្គ
 អង្គយកនម្ពច្ឆា កាំងតែទុក្ខតែទូញយំ ។
 ថាធីតានេះទៅ ប្រាសលំនៅប្រាសអស់ស្តាំ
 ព្រាត់ព្រះរៀមទុក្ខម អង្គអនាថនៅកំដីង ។
 ឥឡូវនេះនឹងភ្ញា រកអ្នកណាជាទីពឹង
 ពំនាក់នៅពំនឹង គ្រាន់ប្រស្រ័យជាគូកាយ ។
 នាងគន់នាងភិកគ្រប់ រែងថែថប់ឥតរសាយ
 ឧរាស្វះស្វែរឆ្ងាយ នាងនរៀលននរនៅ ។
 ១០០- លុះភ្នាក់មានស្មារតី ទូញទៀតពិក្រត្រចមរៅ
 ហើយនាងនាថទូញទៅ ព្រះឥសីសិទ្ធិព្រឹត្តា ។
 ថាឧកាលអញកើត យកកំណើតក្នុងបុព្វ
 គឺដើមកាលិកា រសក្រអូបក្រវែមហ្វូង ។
 ព្រះគុណអ្នកតាបស រសាតសប្បុរសយាគ្រាគ្រង
 យកខ្ញុំទៅក្រញក្រង ផ្តង់រក្សាសព្វក្រី ។

សន្តតនាមចំពោះ តាមផ្ការោះឈ្មោះកាក្រឹ
 សម័យមួយចក្រី ស្តេចស្វែងស្វែងទៅនមស្សការ ។
 ឥសីស្តរដើមអាទី ជ្រាបវង្សជាតិទើបអាចារ្យ
 លើកខ្ញុំកែវកុមារ ឲ្យព្រះបាទព្រះបងបាទ ។
 ១០៥-នាទីខ្ញុំដួងដល់ ព្រះមណ្ឌលមន្ទីរស្ថាន
 ទើបព្រះមហាក្សត្រក្សត្រ អភិសេកជាមហេសី ។
 ឧម្ពេចឡើយពុំគិត ពុំអាណិតនិកប្រណី
 អាស្សរខ្ញុំបួនស្រី ត្បិតឥសីផ្កាប្លង់ ។
 ពោះទោសខ្ញុំធ្លាក់ធ្លាក់ គួរព្រះបងជូនបួនកំ
 ទៅឯឥសីលា បូក្សត្រានឹងឲ្យក្ស័យ ។
 គួរស្តេចនឹងសម្លាប់ ឲ្យខ្ញុំស្លាប់នៅក្រុងក្រែ
 ម្ចាស់អើយបួនមហាភ័យ ភិតភ័យស្វាងស្លុតពាន់ពេក ។
 ឧយប់យូរទៅហើយ ម្ចាស់បួនអើយបួនវែក
 រមែលរមែលឃើញមេឃ យល់ចម្រាសាកាយ ។
 ១១០-ព្រះចន្ទចរគ្រចះ ចែងស្រឡះភ្លឺព្រាងព្រាយ

ពពកសាត់លលាយ លលេលើមេឃាទ័ណ្ណ ។
 ព្រះចន្ទដួចព្រះបង តាកផងរាយណាស់ណាទ័
 ដួចស្រីស្តតាប់តាន់ គង់គាល់ហៅនៅប្រក្រតី ។
 ឧបួនធ្លាប់វែងនៅ នឹងព្រះចៅជាមហេសី
 គិតកម្មកាយបួនស្រី នាទីនៃបន្ទីត្រុតា ។
 កម្មរម្តចនាំប្រសព្វ នឹងគន្ធារៀតពីត្រា
 ទាំងនេះហេតុវែក នឹងនិកសរៀមទៀតទៅ ។
 ដូច្នោះតើនឹងថា អ្នកឯណាឯងឲ្យក្តៅ
 គិតកម្មកាយនិក្សនៅ តែងអន្ទាលតាមដោយដាន ។
 ១១៥-គ្រប់រូបគ្រប់នាមា ដូចឆាយតែងតាមប្រាណ
 ពុំដែលចរចៀសបាទ នឹងវែកពៀរកម្មកាយ ។
 ខ្លួនខុសបួននឹងទំ គិតផ្សំផ្សំឲ្យសប្បាយ
 តាមតែទេពទាំងឡាយ ជួយចម្រើនចម្រើនផង ។
 ពុំដឹងខ្លួនមានកម្ម នឹងនាទីគ្រានេះម្តង
 កម្មក្រាស់ក្រែកទ្វង លើសលែងកម្មគេទាំងឡាយ ។

ឧកម្មនេះកម្មព្យាបាល ជាពំនឿរុក្ខកម្មកាយ
 កម្មក្រាស់អ្វីមាល្យាយ គួរនឹងណាយនឹងនឹកបង់ ។
 មោះច្នកម្មត្រាច្រាង ឲ្យវង្វែងចិត្តភិសវន៍
 ពុំឲ្យអង្គអញ្ញាគង់ នឹងព្រះរៀមព្រះរាជា ។
 ១២០. ឧធ្លាប់ម្តងម្តីម្តង ទិព្វបន្តមណ្ឌលា
 ប្រាកដប្រកបជា ចមព្រះមហាព្រះមហេសី ។
 ស្រណោះកាលធ្លាប់នៅ នឹងព្រះពៅចមចក្រី
 នៃបន្តិក្សជិតប្រក្រតី គ្មានរកៀសរកាំកាយ ។
 មួយកាលនៅនាទី ស្មិតសិម្ពលីសេនសប្បាយ
 គន្លងធ្វើលែបខាយ ឲ្យអន្តកាយរូបដល់ម៉ែ ។
 មករងទុក្ខវេទនា ឲ្យឈឺជ្រុះជ្រួញដូច្នោះ
 ទ្រូងអើយហាក់នឹងប្រះ ព្រោះចំណេះចំណង់ឯង ។
 សមបាបបីបុព្វ ឲ្យរៀបរយបង្វែង
 ឲ្យចេញចាកចំបង ប្រាសប្រាសាច្រសើរសុខ ។
 ១២៥. ពិវិជ្ជាវេទនាហើយ ឧទ្ធនអើយតាំងតែទុក្ខ

រាប់ថ្ងៃគេទៅមុខ សមនឹងក្សណក្សយអសារ ។
 បើស្លាប់នៅផែនដី បានសីសីលាចារ្យ
 នឹងជួយជន្មព្យាបាល នឹងនាវាទៅកុដី ។
 មកស្លាប់ម្តេចក្នុងទឹក ជ្រៅពន្លឹកជាចំណី
 ត្រីផងវានឹងធំ លេបប្របេះប្រេប្រាចបង់ ។
 ឧទ្ធនអើយកំព្រា និរអ្នកណានឹងស្រោចស្រង់
 កើតមកតែឯកអង្គ ឯងកវណ្ណនិកកណ្តាលផ្កា ។
 មានញាតិវានឹងពឹង មានទុក្ខនឹងរក្សា
 ស្រោចស្រង់ពិតគ្នា ទៅបំពានបំពាក់បាន ។
 ១៣០. សង្ឃឹមព្រះសិទ្ធិ អ្នកនៅនាព្រៃស្នាស
 ឥតអ្នកនាំពិមាន ពិរនេះទៅឲ្យបានផល ។
 ឧធ្លាយផែនដីទី តែពិរងអំពល់
 អំពើអង្គអកុសល មានតែទុក្ខតែទូញយំ ។
 ណាខ្លាចអស់ត្រីផង ហែលត្រសងសីងធំៗ
 រលករសាតប៉ុនក្តី ដោយអវណ្ណតបណ្តាយខ្យល់ ។

មុខគួរឲ្យអនិច្ចា រងវេទនាសោតសែនសល់
 ទន្ទឹងណា ទន្ទឹងដល់ មានតែទល់តែទុក្ខនៅ ។
 រឹងទុក្ខរឹងទុក្ខទន្ទឹង អង្គីតស្រទន់តស្រាកក្បា
 សន្និកសន្និទេវា សូន្យលទ្ធន៍លទ្ធាចក្កាត់ ។

១៣៥-សង្រួនសង្រួនរង ទុក្ខកន្ទិលកន្ទិលចិត្ត
 រងឆ្នងរងឆ្នងឆ្នង រងអាណិតអនាថប្រាណ ។
 ទល់ទុក្ខលើពោធិពាយ អណ្តែតឆ្ងាយពីត្រើយត្រាណ
 ក្នុងមហាសមុទ្រមាន តែរលករលាមឡរល់ ។
 បក់បោកលោកប័បួង បីប្លមក្នុងទឹកវិលវិល
 កណ្តែងកណ្តាលដល់ លុះគំបសត្តទិវា ។
 រលកបោកពោធិពាយ បែកខ្ចាត់ខ្ចាយចេញពីគ្នា
 លិចលង់នាងក្នុងមហា- សមុទ្រមិញ្ញក្ស័យជីវី ។
 ក្សត្រីស្រីណា តាប់ កុំត្រង់ត្រាប់តែកាក
 គំនិតក្សត់ចិត្តប្តី ចោលស្វាមីសេពសហាយ ។

១៤០-កំពុងពេញស្នេហា ចិត្តភេសា(១)ទឹកនឿយ ណាយ

១ ភេសា ព្យាយមកពីបាលី វេស «ការតុបតែងខ្លួនល្អ, ឲ្យហ័រហា» ។

ដោយដិតប្តីទាំងងាយ ព្រោះចោរចិត្តចង់សម្ពន្ធ ។
 គួរកាន់ច្បាប់ធម្មា តាមគាថាប្រសើរលន់
 ទុកឲ្យនរជាតិជន ជាប្រសិទ្ធិប្រសើរក្រែក ។
 គួររៀនរកខ្លឹមសារ ព្រះអាចារ្យចែងកែវខ
 ជាបុណ្យបាទខ្លួនថ្ងៃ ពិតពំនឹងពំនាក់កាយ ។
 កុំធ្វើដូចក្សត្រី កែវកាកគេនឿយ ណាយ
 និរទេសអង្គអន្តរាយ ប្រកែវណ្ណកណ្តាចលន់ ។
 ព្រោះតែគំនិត បើកចោរចិត្តស្រាលសរសេន់
 ចាល់តែអង្គឯងអ- ន្តរាយប្រុងទុក្ខពេកក្តាត់ ។

១៤៥-បាបនោះឯងមកផ្តុ- ទ្វាទាន់ហន់ដល់ដូចចិត្ត-
 កំណាចព្រោះគំនិត គ្រឹះគ្រឹមគ្រុកគ្រង់ត្រហាល ។
 មករងព្រៀវវេទនា តែឯកាឯកោកាល
 នោះនៅនាកណ្តាល មហាសមុទ្រទល់ទុក្ខា ។
 ស្លាប់ទៅនៅនរក រងទោសទុក្ខតាមវេក
 លុះដល់មកសាសនា ព្រះពុទ្ធយើងនេះបាទត្រាស់ ។

ទើបបន្ទូលទេសនា	ជាតាមដុំជាតក់ច្បាស់	
ថាភាគីនោះផ្លាស់	ជាតិជានាងចិញ្ចាជាក់	ៗ
រីនាយនាដក្សវេន	សិល្បសាស្ត្រកូនសិទ្ធិស័ក្តិ	
ចេរវិលវីងជាអ-	គ្គិសាវកគិមោគ្គល្លាន	ៗ
១៥០. ឯអង្គព្រះព្រហ្មទត្ត	វិលវីងថ្វាតមិញ្ញមកប្រាន	
ជាអគ្គសាវកញ្ញាណ	គឺអង្គព្រះសារីបុត្រ	ៗ
ឯគ្រឡុកដបក្ស	គឺព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ	
ត្រាស់ទ្រង់បុណ្យបរិសុទ្ធ	តែងទេសន៍ទូន្មានសព្វសត្វ	ៗ
ឲ្យលុះដោយមគ្គផល	បរិបូណ៌ដល់ព្រះអរហត្ត	
សេពសោយសុខសម្បត្តិ	និព្វានពាន់(១)ពៀរវេរ	ៗ
១៥៥. ដំណើរនាងភាគី	ប្រែសេចក្តីសៀមភាសា	
ជាពាក្យខ្មែរភាព្យ	សូរេចរឿងចប់ម៉្លេះហោង	ៗ

១ ពាន់ ក្នុងទីនេះប្រែថា រួច ឬ ផុត ។